

Broj: 03-017-2720/2021
Bihać, 04.03.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PRIMJENO:			
Organizacija	Klasifikacija	Predmet	Broj prijema
03-017-2720/2021	4-04		21/21

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Informacija o primjeni alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu, dostavlja se:-

Na osnovu člana 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17) u prilogu vam dostavljamo Informaciju o primjeni alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 04.03.2021. godine razmatrala i Zaključkom broj: 03-017-2720/2021 primila na znanje Informaciju o primjeni alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu, obrađivača Ministarstva pravosuđa i uprave i ista vam se dostavlja na razmatranje.

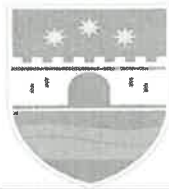
S poštovanjem,

Prilog: - Informaciju o primjeni alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu (6x)

Dostavljeno:
1.Naslovu
2.a/a

PREMIJER KANTONA
mr.sci. Mustafa Ružnić

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/08), na prijedlog Ministarstva pravosuđa i uprave, Vlada Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 04.03.2021. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o primjeni alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi na području Unsko-sanskog kantona u 2020. godinu s tim da se ista upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-017-2720/2021
Bihać, 04.03.2021. godine

PREMIJER KANTONA
mr.sci. Mustafa Ružnić

-prijedlog-

Na osnovu člana 92. i 93. Poslovnika Skupštine Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko- sanskog kantona“ broj: 9/17), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko – sanskog kantona na sjednici održanoj dana _____ 2021. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

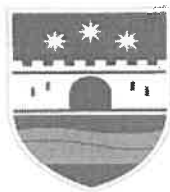
Usvaja se Informacija o primjeni alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi na području Unsko-sanskog kantona u 2020.godini.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: _____/2021
Bihać, _____ 2021.godine

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

***INFORMACIJA O PRIMJENI
ALTERNATIVNE KRIVIČNE SANKCIJE
RAD ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI
NA PODRUČJU UNSKO-SANSKOG KANTONA U 2020. GODINI***

Bihać, Februar 2021.

I. UVODNI DIO

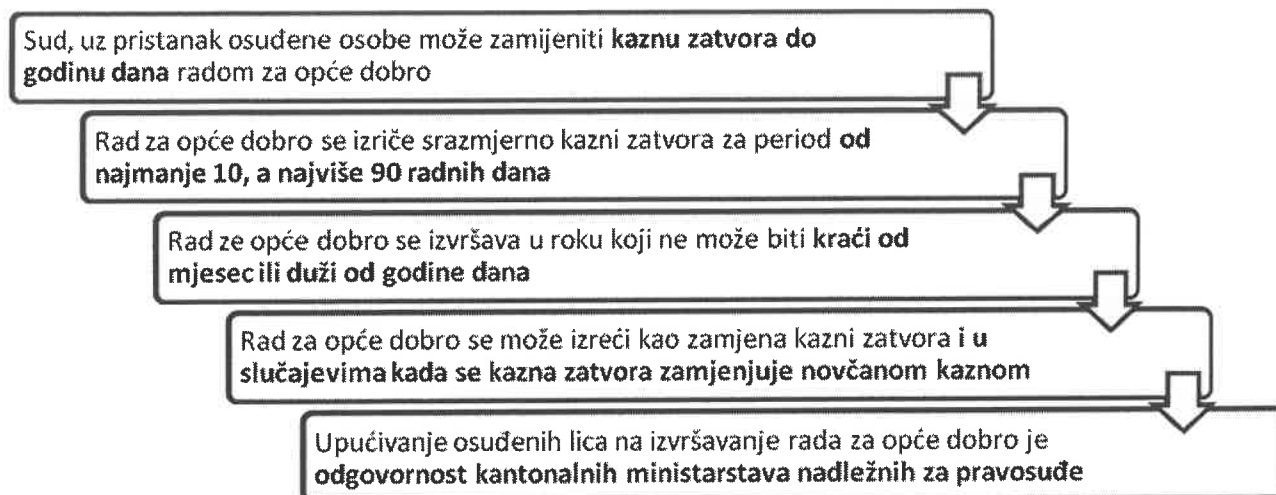
Na osnovu provededene krivično-pravne reforme u Bosni i Hercegovini tokom 2003.godine, koja je obuhvatila djelomično i sistem izvršenja krivično-pravnih sankcija. Novina u Krivičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br.: broj 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17), je i alternativna krivična sankcija – rad za opće dobro na slobodi – utvrđena članom 44. tog Zakona. Tom odredbom Zakona određeno je da sud može istovremeno, kad odmjeri i izrekne kaznu zatvora u trajanju do jedne godine, istu, uz pristanak optuženog, zamijeniti radom za opće dobro na slobodi u trajanju od najmanje 10, a najviše 90 radnih dana. Odluka da se kazna zatvora zamijeni radom za opće dobro na slobodi zasniva se na ocjeni da, uzimajući u obzir sve okolnosti koje određuju vrstu i mjeru kazne utvrđene Krivičnim zakonom F BiH, izvršenje kazne zatvora ne bi bilo prijeko potrebno za postizanje svrhe kažnjavanja, ali i da istovremeno izricanje uvjetne osude ne bi postiglo opću svrhu krivično-pravnih sankcija.

Rad za opće dobro na slobodi određuje se, kako smo naveli, u trajanju srazmjernom izrečenoj kazni zatvora, te ne može trajati kraće od deset niti duže od devedeset radnih dana. U postupku izvršenja rada za opće dobro na slobodi učestvuju Ministarstvo pravosuđa i uprave putem posebno ovlaštenih državnih službenika, te poslodavci koji obavljaju humanitarnu, ekološku ili komunalnu odnosno drugu djelatnost od koristi za društvenu zajednicu.

Pored opće svrhe kažnjavanja, posebna svrha ove alternativne krivične sankcije je da se osuđena osoba kojoj je pod određenim uvjetima ograničena sloboda, ne isključi iz društva, već da uz pomoć i nadzor društvene zajednice, dobrovoljno, ličnim postupcima, radom i odnosom prema posljedicama izazvanim počinjenim krivičnim djelom, razvije svijest o štetnosti određenih ponašanja i odgovornosti za štetne posljedice.

Nadležnost Ministarstva pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona, za obavljanje poslova u vezi sa izvršenjem rada za opće dobro na slobodi, proizilazi iz člana 44. stav 7. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine koji tretira alternativnu krivičnu sankciju, a kojim je određeno da „*Raspoređivanje na rad za opće dobro na slobodi u smislu vrste i radnog mjesta obavlja kantonalno ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika, vodeći računa o njegovim sposobnostima i znanjima*“.

Temeljne odrednice ove odredbe su date u prikazu ispod:

II. INFORMATIVNI PREGLED

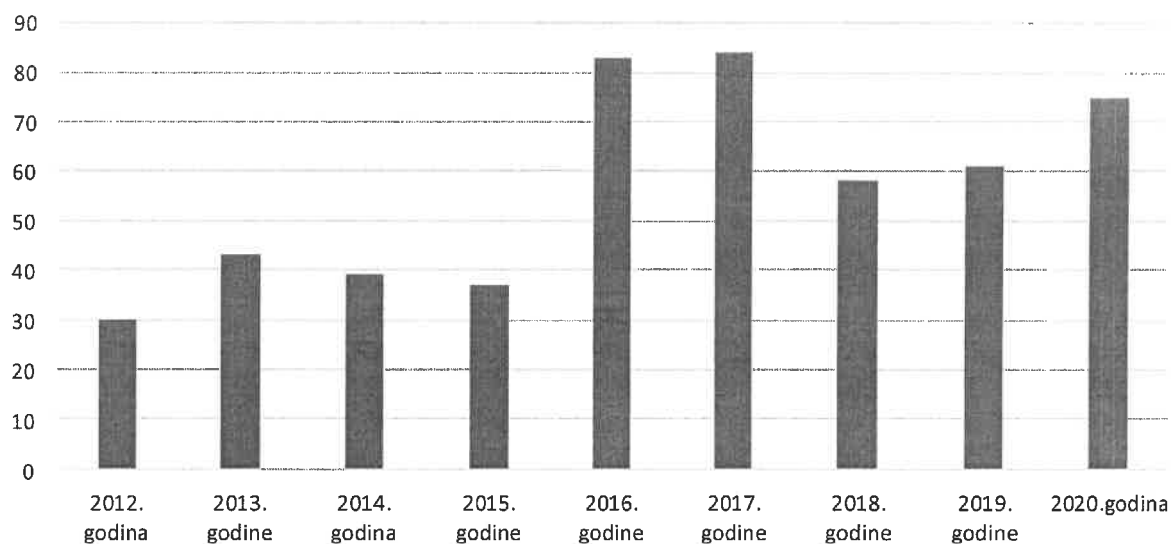
Prvi i osnovni preduslov za stvaranje odgovarajućih pretpostavki za izricanje presuda kojima se kazna zatvora zamjenjuje radom za opće dobro na slobodi bilo je donošenje kantonalnih provedbenih propisa.

U cilju efikasne i uspješne implementacije alternativne sankcije rad za opće dobro na slobodi, Ministar pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona je donio Pravilnik o izvršenju rada za opće dobro na slobodi („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 8/11), kojim su detaljno uređena pitanja koja se odnose na postupak izvršenja rada za opće dobro na slobodi.

Pravosnažnu presudu o zamjeni kazne zatvora radom za opće dobro na slobodi Ministarstvo pravosuđa i uprave izvršava putem državnog službenika Ministarstva i povjerenika. Povjerenik je zaposlenik poslodavca kod kojeg se obavlja rad za opće dobro na slobodi, kojeg, na prijedlog poslodavca, rješenjem imenuje kantonalni ministar pravosuđa i uprave i koji obavlja neposredni nadzor nad izvršavanjem rada za opće dobro. Državni službenik, uposlenik ministarstva, može biti lice koje ima završenu visoku stručnu spremu, relevantno radno iskustvo i primjerene ljudske osobine koje mogu biti uzor ponašanja osuđeniku.

Postupajući po odredbama citiranih propisa, Ministarstvo pravosuđa i uprave je jednu i prvu pravomoćnu presudu zaprimilo krajem 2011.godine, te je od tad do 31.12.2020. godine ukupno zaprimljeno 511 presuda, od čega u 2012.godini – 29, u 2013.godini –43, u 2014.godini –39, u 2015. godini –37, u 2016. godini – 83, u 2017. godine – 84, u 2018. godini – 58, u 2019.godini – 61, te u 2020.godini 75 pravomoćnih presuda.

Prikaz zaprimljenih presuda po godinama

Ministarstvo pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona ima zaključenih ukupno 18 ugovora sa poslodavcima kod kojih se izvršava rad za opće dobro na slobodi, te obučeni 82 lica koja mogu, shodno odredbama člana 14. Pravilnika biti imenovana za povjerenika.

Lista poslodavaca na području Unsko-sanskog kantona za raspored osuđenih lica na rad za opće dobro na slobodi:

JP Vodovod, Bihać
JKP Komrad, Bihać
JKP Vodovod, Cazin
JKP Čistoća, Cazin
JP Komunalno, Bosanski Petrovac
JKP Sana, Sanski Most
VIK-JKP Vodovod i kanalizacija, Sanski Most
JP Ukus, Ključ
JKP Rad d.o.o., Ključ
JKP 10. juli, Bosanska Krupa
ŠPD Unsko-sanske šume, Bosanska Krupa
JKP KOMB, Bužim
JKP Vodovod i kanalizacija, Velika Kladuša
JKUP Komunalije, Velika Kladuša
ZU Dom zdravlja Sanski Most
ZU Kantonalna bolnica "Dr. Irfan Ljubijankić"
ZU Dom zdravlja Ključ
ZU Dom zdravlja Bužim

*Spisak poslodavaca

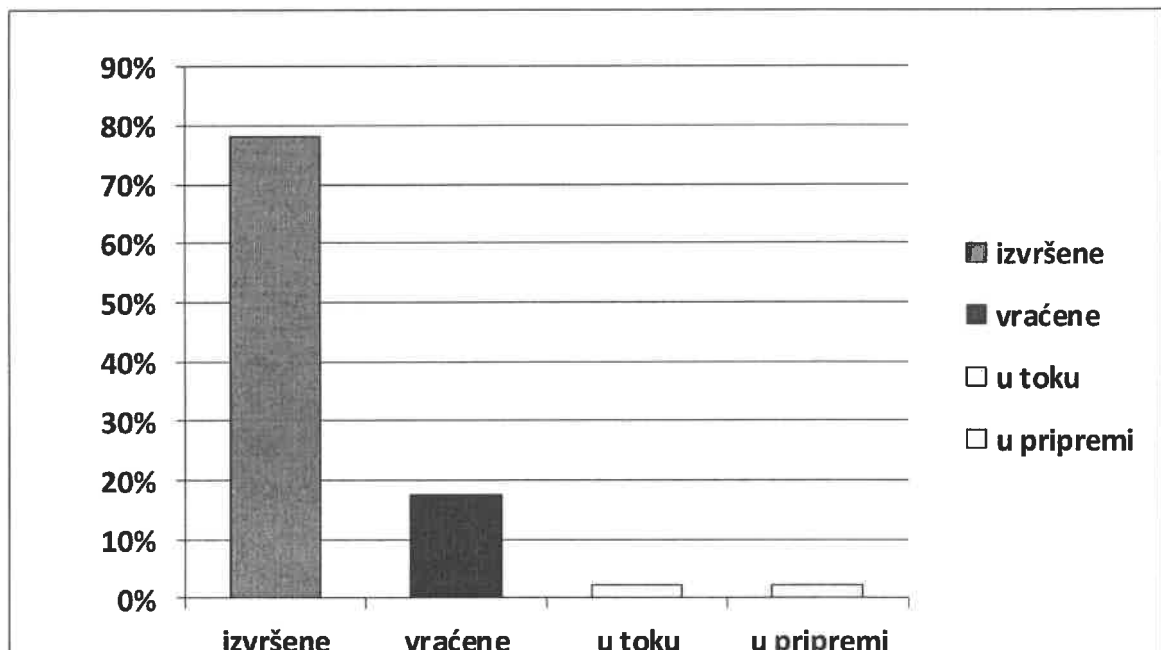
Na Unsko-sanskom kantonu ova sankcija ima frekventnu primjenu, što je omogućeno donošenjem podzakonskih propisa koji reguliraju način izvršenja rada za opće dobro na slobodi. Vrlo dobro je prihvaćena u gotovo svim pravosudnim organima, te je Unsko –sanski kanton zadnjih godina prvi u Federaciji Bosne i Hercegovine po broju presuda kojima je

izrečena kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro na slobodi, te očekujemo da će takav rezultat biti ostvaren i u 2020.godini.

Zahvaljujući takvom pristupu i efikasnosti Ministarstva pravosuđa i uprave, od 2011. Do 31.12.2020. godine, raspoložemo brojkom od ukupno 511 zaprimljenih presuda. Od tog broja je 399 uspješno izvršenih, za ukupno 90 osuđenih lica je upućen prijedlog za izvršenje kazne zatvora, u toku je izvršenje 11 presuda, a za 11 presuda se vrše pripremne radnje za otpočinjanje izvršenja rada za opće dobro na slobodi.

Uspješno izvršenih presuda	399
Presude vraćene sudu na izvršenje kazne zatvora	90
U toku izvršenje	11
Izvršenje u pripremi	11
UKUPNO PRESUDA	511

* zaprimljene presude - status

Dakle, od ukupno zaprimljenih 511 presuda, 90 (18%) presuda je vraćeno sudu, što zbog zdravstvenih razloga osuđenih lica, što zbog neizvršavanja obaveza od strane osuđenih lica ili iz drugih razloga. Ovakav procenat neizvršenih presuda izjednačava se sa procentom neizvršenih presuda u zemljama kod kojih je ovaj oblik alternativne krivične sankcije dugi niz godina u okvirima krivičnih zakona i koje primjenom ove sankcije prednjače među razvijenim zemljama (Engleska, Švedska, Norveška itd).

Što se tiče socijalno-ekonomskih pokazatelja izrečenih 511 presuda, oni ukazuju na slijedeće:

- 99 % osobe muškog pola

- 4 % osuđenih lica zaposleno
- 96 % osuđenih lica nezaposleno
- 57 % osuđenih lica oženjeno
- 37 % osuđenih lica neoženjeno
- 4 % osuđenih lica razvedeno

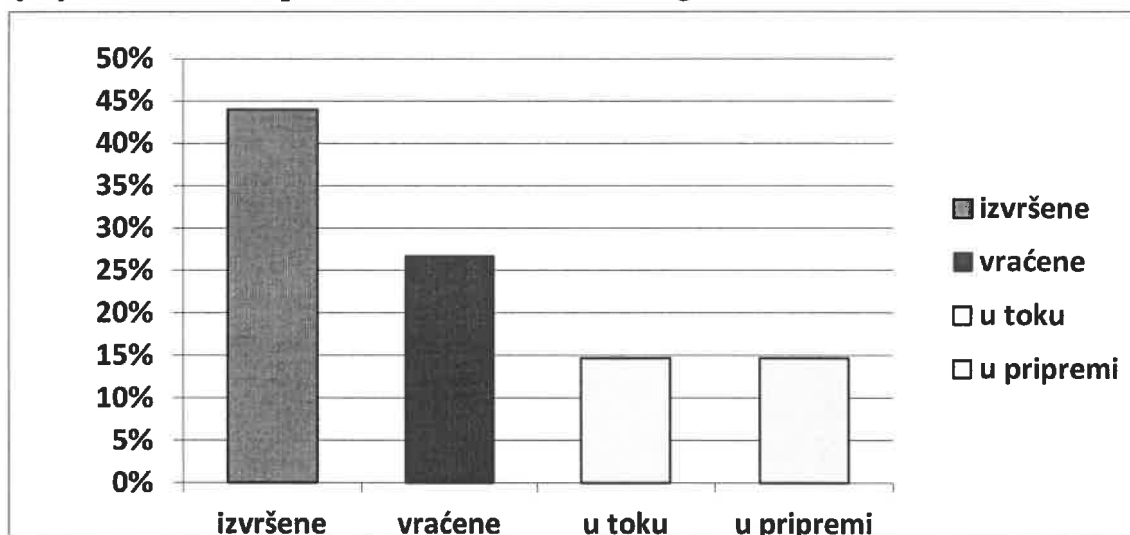
Kod svih lica radilo se o licima lošeg imovnog stanja. Sudske presude su izrečene, uglavnom, zbog počinjenih krivičnih djela krađe, teške krađe, šumske krađe, neovlaštena proizvodnja i stavljanja u promet opojnih droga, posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, nasilja u porodici, nasilničko ponašanje, razbojništvo, krivotvorenje isprave, oštećenje tuđe stvari, teška tjelesna povreda, oduzimanje tuđe pokretnine, prijevara, nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih tvari, izazivanje opće opasnosti, narušavanje nepovredivosti doma, teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa, nasilničko ponašanje, izvanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom, gdje evidentno prevladavaju krivična djela krađe, teške krađe i šumske krađe.

Tokom 2020. godine Ministarstvo pravosuđa i uprave od sudova sa područja Unsko-sanskog kantona zaprimilo je ukupno 75 presuda. Od tog broja je 33 uspješno izvršenih, za 20 osuđenih lica je upućen prijedlog za izvršenje kazne zatvora, u toku je izvršenje 11 presuda, a za 11 presuda se vrše pripremne radnje za otpočinjanje izvršenja rada za opće dobro na slobodi.

Uspješno izvršenih presuda	33
Presude vraćene sudu na izvršenje kazne zatvora	20
U toku izvršenje	11
Izvršenje u pripremi	11
UKUPNO PRESUDA	75

* zaprimljene presude - status

Grafički prikaz rezultata izvršenja presuda u kojima je izrečena kazna zatvora zamjenjena radom za opće dobro na slobodi u 2020. godini:

Dakle, tokom 2020. godine od ukupno zaprimljenih 75 presuda, 20 presuda odnosno 44% je vraćenih sudu zbog neizvršavanja obaveza od strane osuđenog lica.

Što se tiče socijalno-ekonomskih pokazatelja iz izrečenih presuda u 2020. godini, oni ukazuju na slijedeće podatke:

- 99 % osobe muškog pola
- 11 % osuđenih lica zaposleno
- 89 % osuđenih lica nezaposleno
- 51 % osuđenih lica oženjeno
- 48 % osuđenih lica neoženjeno
- 1 % osuđenih lica razvedeno

Sudske presude su izrečene zbog počinjenih krivičnih djela:

- teška krađa..... 11 presuda
- šumska krađa..... 3 presude
- krađa..... 17 presuda
- posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga..... 7 presuda
- nasilja u porodici..... 5 presuda
- neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga... 7 presuda
- nedozvoljeno nošenje oružja i eksplozivnih tvari..... 3 presude
- razbojništvo..... 1 presuda
- nasilničko ponašanje..... 11 presuda
- napad na službenu osobu..... 2 presude
- laka i teška tjelesna povreda..... 8 presuda

UKUPNO: 75

Zapažanja Ministarstva pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona u ovom izvještaju su takva da se alternativna krivična sankcija rad za opće dobro na slobodi, što dosadašnja praksa jasno pokazuje, u velikom broju slučajeva izriče povratnicima u vršenju lakših krivičnih djela.

III. IZREČENE PRESUDE PO OPĆINSKIM SUDOVIMA

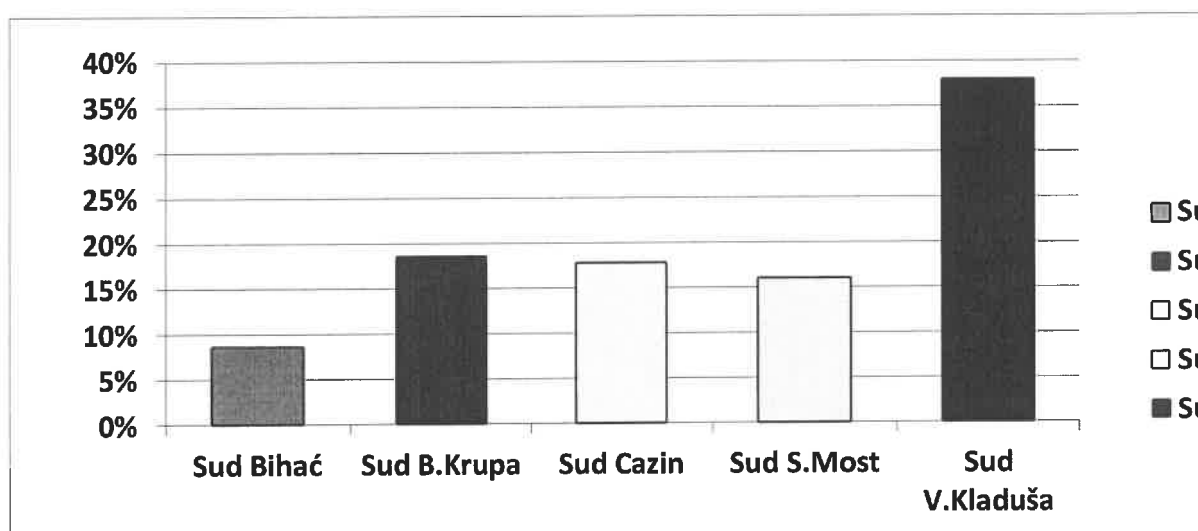
U priloženoj tabeli dat je pregled izrečenih presuda po općinskim sudovima na Unsko-sanskom kantonu od momenta primjene alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi do 31.12.2020. godine:

Kantonalni sud u Bihaću	5
Općinski sud u Bihaću	44
Općinski sud u Bosanskoj Krupi	95
Općinski sud u Cazinu	91
Općinski sud u Sanskom Mostu	82
Općinski sud u Velikoj Kladuši	194
UKUPNO PRESUDA	511

*Pregled izrečenih presuda po općinskim sudovima

Procentualno, situacija bi izgledala slijedeće:

1. Općinski sud u Bihaću44 presude9%;
2. Općinski sud u Bosanskoj Krupi.....95 presuda..... 19%;
3. Općinski sud u Cazinu91 presuda 18%;
4. Općinski sud u Sanskom Mostu 82 presude.....16%;
5. Općinski sud u Velikoj Kladaši.....194 presude38%.

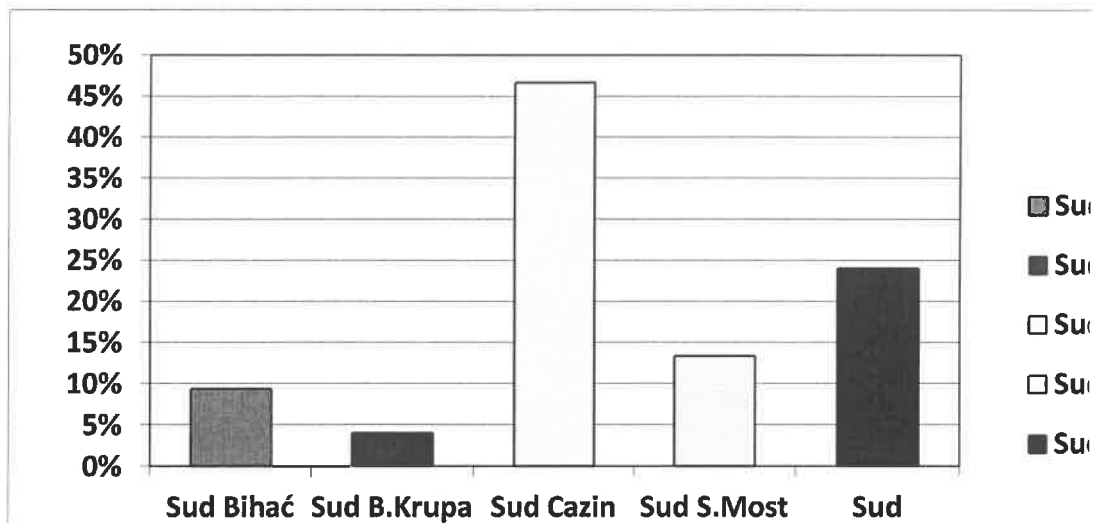
Izrečene presude po općinskim sudovima u Unsko-sanskom kantonu u 2020. godini:

Kantonalni sud Bihać	2
Općinski sud u Bihaću	7
Općinski sud u Bosanskoj Krupi	3
Općinski sud u Cazinu	35
Općinski sud u Sanskom Mostu	10
Općinski sud u Velikoj Kladaši	18
UKUPNO PRESUDA	75

*Pregled izrečenih presuda po općinskim sudovima

Procentualno, situacija bi izgledala slijedeće:

1. Općinski sud u Bihaću..... 7 presuda10%;
2. Općinski sud u Bosanskoj Krupi.....3 presude.....5%;
3. Općinski sud u Cazinu.....35 presuda.....47 %;
4. Općinski sud u Sanskom Mostu.....10 presuda.....13%;
5. Općinski sud u Velikoj Kladaši.....18 presuda.....24%;
6. Kantonalni sud Bihać..... 2 presude.....1%.

Prema prikazanim podacima za 2020. godinu, zapažanja Ministarstva pravosuđa i uprave su takva da je Općinski sud u Cazinu, u odnosu na ukupni broj zaprimljenih presuda u 2020. godini (75 presuda), izrekao najveći broj presuda u kojima je izrečena kazna zatvora, uz pristanak optuženog, zamijenjena radom za opće dobro na slobodi – 35 presuda odnosno 47%. Nadalje su zapažanja takva da su općinski sudovi u Bihaću i Bosanskoj Krupi najmanje, odnosno po 7 i 3 presuda u 2020. godini.

Slijedom iznesenog smatramo bitnim naglasiti da Ministarstvu pravosuđa i uprave nisu poznati stvarni razlozi zbog kojih su Općinski sud u Bihaću i Bosanskoj Krupi u 2020. godini navedenu alternativnu sankciju primijenili u samo 7, tj. 3 slučaja. Općinski sud u Bihaću u periodu od početka primjene alternativne sankcije rad za opće dobro na slobodi izrekao je najmanji broj presuda kojim je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro na slobodi.

Tokom 2021. godine pokušaće se iznaći rješenje da ova mjera pronade zasluženno mjesto u praksi kod svih sudova na području Unsko-sanskog kantona.

Bitno je naglasiti da je Ministarstvo osiguralo osnovne predušlove za primjenu navedene alternativne sankcije, a to je prvenstveno zaključivanje ugovora sa poslodavcima gdje bi se mogla uputiti osuđena lica na rad za opće dobro. U pojedinim općinama i gradovima postoje zaključeni ugovori sa po tri poslodavca. Tako, za područje grada Bihaća postoje zaključeni ugovore sa JP Vodovod-Bihać, JKP Komrad-Bihać i ZU Kantonalna bolnica „dr. Irfan Ljubijankić“, za područje općine Sanski Most postoje zaključeni ugovori sa JKP „Vodovod i kanalizacija“ doo Sanski Most, JKP „Sana“ doo Sanski Most-u stečaju i ZU Dom zdravlja Sanski Most, za područje općine Ključ postoje zaključeni ugovori sa JKP „Rad“ doo Ključ, JP „Ukus“ doo Ključ i ZU Dom zdravlja Ključ. Za područja drugih općina i gradova postoje zaključeni ugovor sa dva, odnosno jednim poslodavcem.

Potrebno je naglasiti i to da su se nakon zaključenja Aneksa ugovora o izvršenju rada za opće dobro na slobodi na osnovni ugovor o izvršenju rada za opće dobro na slobodi zaključenog između Ministarstva i ŠPD „Unsko-sanske šume“ Bosanska Krupa stekli uvjeti da se rad za opće dobro na slobodi izvršava kod ovog poslodavca, pored područja općine Bosanska Krupa, i na području gradova Cazin, Bihać i općine Sanski Most.

IV. ZAKLJUČAK

Govoreći sa finansijskog aspekta, vrlo je važno istaći slijedeće: finansijske uštede u budžetu tokom 2020. godine nisu male, naprotiv, ako uzmemo u obzir da jedan zatvorski dan osuđenog lica, budžet opterećuje za iznos od oko 80-100 KM, a na našem Kantonu je u konkretnom slučaju kod ovih izvršenih 33 presude, izrečeno oko 450 mjeseci zatvora, odnosno 3166 dana zatvora, to u konačnici znači da su uštede u federalnom i kantonalnom budžetu po osnovu izvršenog rada za opće dobro na slobodi značajne.

Istovremeno, izvršenjem rada za opće dobro na slobodi nisu stvarani posebni finansijski troškovi po budžet Unsko-sanskog kantona, jer se poslovi izvršavanja vrše putem posebno ovlaštenih državnih službenika Ministarstva, kojima je obavljanje takvih poslova u opisu radnog mjesta, te je potrebno u narednom periodu izvršiti popunu radnog mjesta stručnog saradnika za izvršenje alternativnih krivičnih sankcija u Ministarstvu pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona.

Posebno ističemo izuzetnu društvenu odgovornost kantonalnih javnih preduzeća i zdravstvenih ustanova, ogroman angažman uprava, povjerenika za izvršavanje rada za opće dobro na slobodi i svih ostalih uposlenika, te prepoznavanje društvenog značaja izvršavanja takvog rada. Neka od javnih preduzeća i ustanova, u skladu sa svojim mogućnostima, obezbjeđuju jedan topli obrok u toku radnog dana osuđenim licima, iako ih propisi na to ne obavezuju (npr. JKP „RAD“ doo Ključ, JKP „Sana“ doo Sanski Most – u stečaju, ZU Kantonalna bolnica „dr. Irfan Ljubijankić“), a neka pak snose troškove vađenja ljekarskog uvjerenja (JKP „Vodovod i kanalizacija“ doo Sanski Most). Postoji i slučajevi da su osuđena lica, nakon uspješno izvršenog rada za opće dobro na slobodi, primana kod istog poslodavca u radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme (JP „Ukus“ doo Ključ, JKP „Komunalije“ doo Velika Kladuša).

Pravilnikom o izvršenju rada za opće dobro na slobodi određeno je da povjereniku, koji vrši nadzor nad radom osuđenog lica koji izvršava rad za opće dobro na slobodi, pripada odgovarajuća naknada. Što se tiče naknada za rad, tokom 2020. godine za sve imenovane povjerenike Ministarstvo pravosuđa i uprave uredno je i pravovremeno izvršavalo svoje obaveze.

Tokom 2020. godine za navedene namjene iz budžeta Ministarstva pravosuđa i uprave izdvojeno je cca. 3500,00 KM.

V. PRIJEDLOG MJERA

Dakako da i pored ovih odličnih rezultata Ministarstvo nailazi na poteškoće u primjeni alternativne krivične sankcije. Razumljivo je da su poteškoće uzrokovane finansijskim neprilikama ponajviše osuđenih lica, koja u pravilu dolaze iz siromašnih porodica. Štaviše, od 75 osuđenih lica, samo nekoliko lica je u momentu izricanja presude bilo zaposleno. Dakle, najčešće poteškoće na koje nailazimo u postupku izvršenja alternativne krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi je finansijske prirode, jer osuđena lica nemaju finansijskih sredstava

za troškove ljekarskog uvjerenja, koje im je neophodno kao dokaz da bi mogli otpočeti sa radom. Također, u većini slučajeva osuđena lice nemaju sredstava za ishranu tokom radnog dana u kojem izvršavaju rad za opće dobro na slobodi.

Aktivnosti Ministarstva će i u 2021.godini, biti usmjerene na pravovremeno postupanje po presudama nadležnih sudova, te na kontinuirano usavršavanje državnih službenika i obuku novih povjerenika, a u svrhu postizanja maksimalnih rezultata na ovom području, što će dovesti do rasterećenja prenapučenih zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

MINISTAR
Asim Dizdarević, dipl. pravnik